Quelle: http://manuscripta.at/?ID=30277
Copyright: Heiligenkreuz, Zisterzienserstift

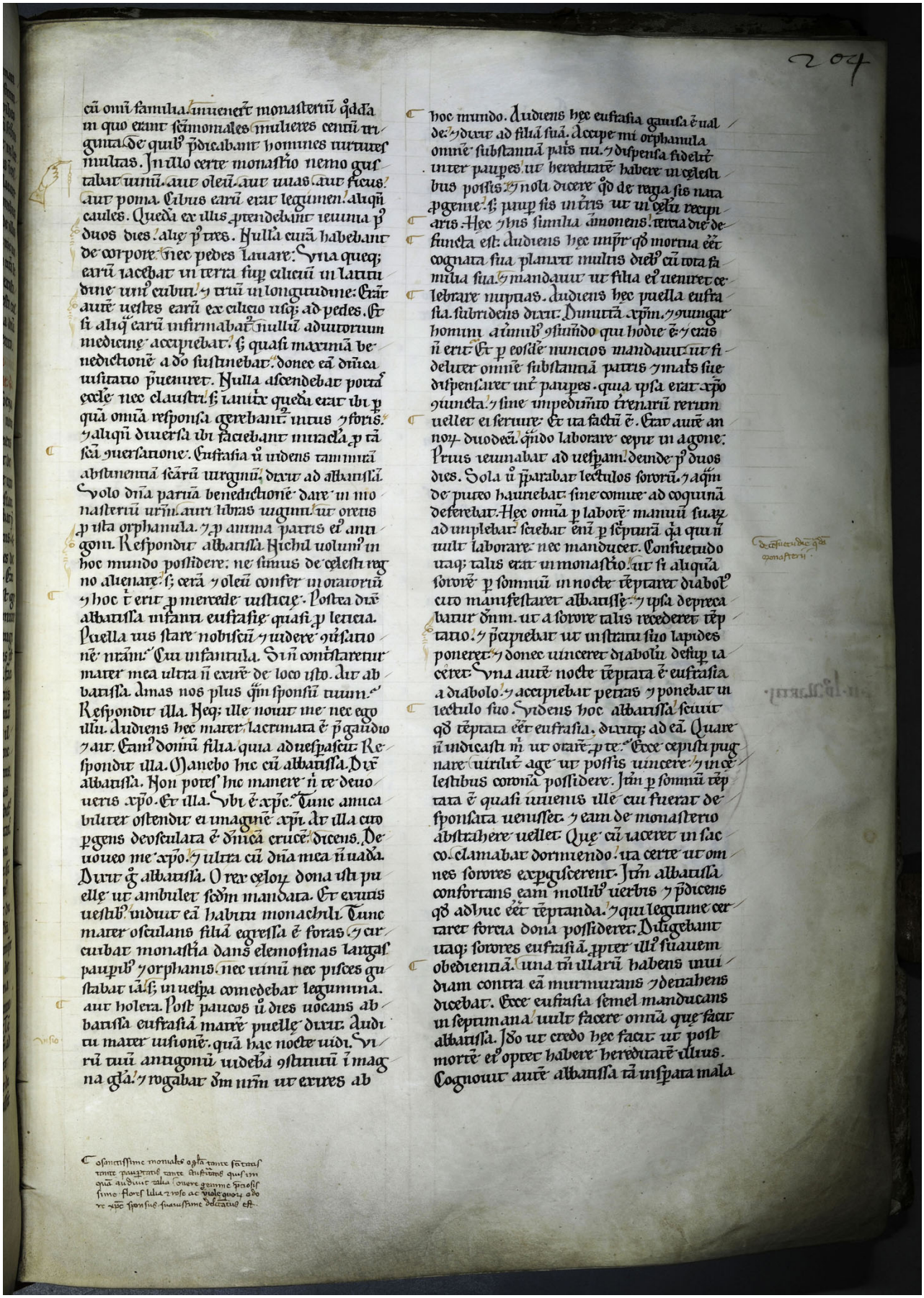

204

cū omī familia. inuenerūt monasteriū ꝗddā
in quo erant sōmonales mulieres centū tri
ginta. de quib' ꝑdicabant homines nurtures
multas. In illo certe monastio nemo gus
tabat uinū. aut oleū. aut uuas. aut ficus.
aut poma. Cibus earū erat legumen. aliqū
caules. Quedā ex illis prendebant ieunia p̄
duos dies. aliq; p̄ tres. Nulla cuiā habebant
de corpore. nec pedes lauare. Vna queq;
earū iacebat in terra sup̄ cilicū in latitu
dine unī cubiti. ⁊ trū in longitudine. Erāt
autē uestes earū ex cilicio usq; ad pedes. Et
si aliq; earū infirmabat. nullū adiutorium
medicinę accipiebat. ⁊ quasi maximā be
nedictionē a dō sustinebat. donec eā dūca
uisitatio p̄ueniret. Nulla ascendebat portā
ecclē nec claustri. ⁊ tamen quedā erat ibi p̄
quā omnia responsa gerebant intus ⁊ foris.
⁊ aliqū diuersa ibi faciebant miracla. p̄ tā
tā uersatione. Eufrasia ū audiens tam mirā
abstinentiā sōrū uirginū. dixit ad abbatissā.
Volo dūa paruā benedictionē dare in mo
nasteriū uīm. aut libras uiginti. ut oretis
p̄ ista orphanula. ⁊ p̄ anima patris eī anti
goni. Respondit abbatissa. Nichil uolumus in
hoc mundo possidere. ne simus de celesti reg
no alienatę. ⁊ cera ⁊ oleū confer in oratoriū
⁊ hoc erit p̄ mercede iustitię. Postea dū
abbatissa infantu eufrasię quasi p̄ letitia.
Puella uis stare nobiscū ⁊ uidere ꝗ̄ sanctā
nē nrām. Cui infantula. Si nō contestaretur
mater mea ultra nō exirē de loco isto. dic ab
batissa. dmas nos plus q̄m sponsū tuum.
Respondit illa. Heq; ille nouit me. nec ego
illū. audiens hec mater lacrimata ē p̄ gaudio
⁊ ait. Eam dōmū filia. quia ad uespasc̄. Re
spondit illa. Manebo hic cū abbatissa. Dixit
abbatissa. Non potes hic manere nisi te deuo
ueris xp̄o. Et illa. Vbi ē xp̄e. Tunc amica
biliter ostendit ei imaginē xp̄i. At illa cito
p̄gens deosculata ē dōnicā crucē. dicens. De
uoueo me xp̄o. ⁊ ultra cū dūa mea nō uadā.
Dixit ꝗ̄ abbatissa. O rex celoꝝ. dona isti pu
ellę ut ambulet sēdm mandata. Et exuens
uestib' induit eā habitu monachili. Tunc
mater osculans filiā egressa ē foras. ⁊ ur
cubat monastia dans elemosinas largas
pauprib' ⁊ orphanis. nec uinū nec pisces gu
stabat iā ⁊. in uespa comedebat legumina.
aut holera. Post paucos ū dies uocans ab
batissa eufrasiā matrē puellę dixit. audi
tu mater uisionē. quā hac nocte uidi. Vi
rū tuū antigonū uidebā ostiariū ī mag
na glā. ⁊ rogabat dm nrm ut exuies ab
hoc mundo. Audiens hec eufrasia gauisa ē ual
de. ⁊ dixit ad filiā suā. Accipe mi orphanula
omnē substantiā patris tui. ⁊ dispensa fideliter
inter pauperes. ut hereditatē habere in celesti
bus possis. ⁊ noli dicere ꝗd de tanta sis nata
p̄gente. ⁊ p̄uip̄ sis in ḡtis ut in celū recipi
aris. Hec ⁊ his similia āmonens. tertia die de
functa est. audiens hec uirgo qd mortua ēēt
cognata sua planxit multis diebus cū tota fa
milia sua. ⁊ mandauit ut filia eī ueniret ce
lebrare nupias. audiens hec puella eufra
sia. subridens dixit. Dimittā xp̄m. ⁊ iungar
homini a tumib' ⁊ similiō qui hodie ē. ⁊ cras
ñ erit. Et p̄ eosdē nuncios mandauit ut fi
deliter omnē substantiā patris ⁊ matris sue
dispensaret inter pauperes. quia ipsa erat xp̄o
iuncta. ⁊ sine impedimento terrenarū rerum
uellet ei seruire. Et ita factū ē. Erat autē an
nor. ⁊ duodecim. q̄ido laborare cepit in agone.
Prius ieunabat ad uespam. deinde p̄ duos
dies. Sola ū p̄parabat lectulos sororū. ⁊ aq̄m
de puteo haurebat sine comite ad coquinā
deferebat. Hec omnia p̄ laborē manuū suarū
ad implebat scilicet enī p̄ septimā qa qui nō
uult laborare nec manducet. Consuetudo
uiq; talis erat in monastio. ut si aliqua
sororē p̄ somnū in nocte tēptaret diabol'
cito manifestaret abbatissę. ⁊ ipsa deprecā
batur dōm. ut a sorore talis recederet tēp
tatio. ⁊ p̄cipiebat ut in stratu suo lapides
ponerent. ⁊ donec uinceret diabolū desup̄ ia
cerent. Vna autē nocte tēptata ē eufrasia
a diabolo. ⁊ accipiebat petras ⁊ ponebat in
lectulo suo. Videns hoc abbatissa scilicet
qd tēptata ēēt eufrasia. dixitq; ad eā. Quare
ñ indicasti mi ut oratē p̄ te. Ecce cepisti pug
nare uiriliter age ut possis uincere. ⁊ in cē
lestibus coronā possidere. Iterū p̄ somnū tēp
tata ē quasi iuuenis ille cui fuerat de
sponsata uenisset. ⁊ eam de monasterio
abstrahere uellet. Quę cū iaceret in sac
co. clamabat dormiendo. ita certe ut om
nes sorores expgisceretur. Itēm abbatissa
confortans eam mollib' uerbis ⁊ p̄dicens
qd adhuc ēēt tēptanda. ⁊ qui legitime cer
taret corona dona possideret. Diligebant
uiq; sorores eufrasiā. p̄ter illī suauem
obedientiā. una tñ illarū habens inui
diam contra eā murmurans ⁊ denabens
dicebat. Ecce eufrasia semel manducans
in septimana. uult facere omnā quę facit
abbatissa. Ido ut credo hec facit ut post
mortē eī opter habere hereditatē illius.
Cognouit autē abbatissa tā inspirata mala

De cōsuetudine ꝗdā monasterii.

Casnicissime monales agita tante sororas tante pauperas tante diuitias quas in qua audiuit talis coruere gemme preciosissime flores lilia rose ac viole quorum odore xpo sponsus suauissime delectatus est.